

[Aase Olesen]

mænd ikke sikkert, at vi skal klandre udvalget i sig selv for, at det ikke kunne blive enig, for det lå næsten i dets sammensætning. Jeg er også glad for, at Venstre påpeger, at de ni punkter i det radikale forslag bør indgå i regeringens.

Jeg skal takke hr. Emmert Andersen. Selv om han sagde, at man ikke kunne gå ind for Det Radikale Venstres forslag, så mener jeg dog, at det skinnede igennem, at man meget gerne så, at der skete noget.

Tak for Fremskridtspartiets forslag. Jeg er enig med Kristeligt Folkepartis fru Inger Stilling Pedersen, når hun siger, at dette jo først og fremmest handler om store geografiske forskelle, når vi taler om behov. Vi er ganske enige om, at det i høj grad er et pendlerproblem, vi vil løse her. Derudover er det altså også et erhvervspolitisk. Jeg gør opmærksom på, at da vi fremsatte forslaget første gang, gjorde vi meget ud af at argumentere for, at dette også var et forsøg på at give de små handlende et instrument i hånden til at undgå butiksdøden. Det er det, der er sket i Sverige bl.a., hvor man har ophævet loven om butikstid.

Så skal jeg takke hr. Berlau. Vi var længe om at finde ud af, hvad meldingen var, men jeg synes, det var rart at se, at hr. Berlau er positiv, eventuelt også over for at gennemføre et forslag som det, Det Radikale Venstre har fremsat.

Og så skal jeg til sidst vende mig til industriministerens tale og sige, at jeg er meget glad, ikke bare for den lille åbning, der er, men over, at regeringens forslag vil komme til at gå ud fra samme grundsynspunkt og indstilling, nemlig at det, der er behov for, er fleksibilitet. Det, der er baggrunden, er et ændret familiemønster, og det, det handler om, er at skabe større fleksibilitet. Så må vi diskutere forslaget, når det kommer her om 2 uger. Jeg ser hen til, at vi nu for første gang i mange år for alvor kan tale om, at der skal ske ændringer i loven om butikstid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen

gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af mulighederne for oprettelse af medarbejderejede og -styrede virksomheder.

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.
(Fremsat 29/1 88).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Det foreliggende forslag fra SF om at indføre specielle støtteordninger for etablering og drift af medarbejderejede virksomheder er i det væsentlige en genfremsættelse af et af SF tidligere fremsat forslag.

Ideen med forslaget er den samme som tidligere, og jeg kan derfor ikke tilslutte mig det. Jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde i forbindelse med førstebehandlingen af det tidligere forslag, nemlig at jeg absolut ikke er imod, at medarbejderne engagerer sig økonomisk i deres virksomheder, men jeg mener, at et sådant engagement ligesom andre private investeringer må foregå på frivillig basis og for private midler. Jeg finder heller ikke, at der er noget grundlag for at favorisere én bestemt ejerform i forhold til andre gennem særlige støtteordninger for denne.

Regeringens erhvervspolitik er, som jeg også tidligere har anført, et generelt tilbud til erhvervslivet, som virksomhederne kan udnytte uanset ejerform. Den foreslåede favorisering af en bestemt ejerform vil beslaglægge knappe offentlige ressourcer uden at øge beskæftigelsen. Beskæftigelsen øges ikke, fordi en virksomhed sælges til medarbejderne i stedet for at blive solgt til anden side, og ingen erfaringer viser, at medarbejderejede virksomheder er mere levedygtige end andre virksomheder.

Med disse forholdsvise få bemærkninger håber jeg at have begrundet, hvorfor regeringen heller ikke denne gang kan tilslutte sig forslaget i den foreliggende form.

Svend Andersen (S):

Forslaget er en delvis genfremsættelse, og vi er enige i forslagets sigte. Nu sagde ministeren, at forslaget måske ikke ville give øget beskæftigelse. Jeg har forstået, at det heller ikke er det, der er forslagets primære formål. Vi opfatter formålet som at være, at det skal fremme den økonomiske demokratisering inden for erhvervslivet, og det sigte kan vi selvfølgelig tilslutte os.

Da forslaget sidst var til behandling, havde vi nogle indvendinger, idet der var ting i forslaget, som efter vores opfattelse ikke var fremmende for demokratiseringsprocessen. Det var, fordi det kollektive eje og den kollektive medbestemmelsesret efter forslaget dengang var udelukket. Nu er der nogle ændringer i den rigtige retning. Hvis jeg har læst forslaget rigtigt, mener jeg stadig væk, at det ikke er muligt inden for forslagets rammer at lave et kollektivt ejerskab inden for en ØD- eller en OD-ordning. Således som jeg læser forslaget, ser det ud til mere at fremme det individuelle ejerskab. Jeg vil godt spørge forslagsstillerne, om det er det, der er hensigten med forslaget, eller om det er mig, der har læst forslaget forkert.

Der er også nogle begrænsninger f.eks. for nye medarbejders adgang til eje. Det er i hvert fald ikke helt klart, hvordan tilgangen af nye medejere til virksomheden reguleres. Det må efter vores opfattelse være klart, at ingen ejere kan opnå hverken økonomisk eller indflydelsesmæssig særstatus.

Der er en række ting i forslaget, som vi er positive over for, og det vil vi godt være med til at fremme. Vi har også bemærket, at bestemmelserne vedrørende kapitaliseringen af indskuddet, som vi sidste gang havde nogle indvendinger imod, også er ændret, idet der nu er en grænse for, til hvilke kurser indskuddene kan sælges til nye medarbejdere, og for, hvor meget af overskuddet der kan placeres over på medarbejdernes individuelle konti i virksomhederne.

Vi er positive over for at se på forslaget og vil gerne medvirke til, at vi kan få et fornuftigt resultat ud af det.

Flemming Hansen (KF):

Da mit partis ordfører, fru Jette Thomsen, ikke kan være til stede ved behandlingen af dette beslutningsforslag, har jeg lovet at sige, hvad hun havde lyst til at sige om dette forslag. Det er følgende:

Fru Jette Thomsen siger, at vi helt kan tilslutte os ministerens bemærkninger. Vi har ikke skiftet standpunkt, siden vi behandlede dette forslag for ca. 1½ år siden. Vi kan ikke tilslutte os forslaget.

Mejdahl (V):

Da Venstres ordfører, hr. Skrumsager Skau, er forhindret i at være her, skal jeg prøve at tolke Venstres synspunkter.

Det er et ganske interessant forslag, som SF nu igen har fremsat, men jeg kunne godt tænke mig at spørge SF om årsagen til deres eget manglende engagement i oprettelse af den slags virksomheder, de beskriver. For der er ingen lovgivningsmæssige hindringer. Beslutningsforslaget må da også gå direkte imod det, som SF tit argumenterer for, nemlig selvstændighed og valgfrihed, alternative muligheder og decentralisering. SF skulle tage ved lære af den bølge, som skyller ind over vore strande, nemlig bølgen med frit initiativ, med selvforvaltning, med egne tilpassede regler. Ikke to samarbejdsformer eller to andelsforeninger er ens. Der er en mangfoldighed, og de eksisterer og udvikles fortsat med få eller mange medarbejdere, medejere og andelshavere. Andelsbevægelsen i Danmark, som er særegen, det kommer vi ikke uden om, har kunnet udvikle sig fantastisk uden snærende bestemmelser. Vi har ingen lovgivning, og vi skal heller ingen have. Venstre ønsker frie muligheder for at etablere medarbejderejede virksomheder med regler, som fastsættes af medarbejderne.

Forslaget om oplysning finder jeg ligeledes interessant. Her kunne jeg anbefale SF's medlemmer at tage på højskole og lære om et frugtbart samarbejde, om græsrodder og initiativ. Det skaffes nemlig ikke fra oven og nedad, som SF prøver at tvinge igennem med dette forslag.

Venstre anbefaler et snarligt højskoleophold til forslagsstillerne, og vi må afvise forslaget.

Larsen-Ledet (RV):

Jeg kan godt forstå, at SF er optaget af overskriften på det foreliggende forslag. Det er en dejlig overskrift. Det Radikale Venstre har sympati for medarbejderejede virksomheder, vi er interesseret i dette område og vil gerne medvirke til at fremme mulighederne, og vi har i mange år haft netop medejeroverskudsdeling på vort program. Når vi alligevel sætter et

[Larsen-Ledet]

spørgsmålstegn ved et forslag, som har mange gode intentioner, som vi er enige i, er det, fordi vi ikke tror på teknikken i forslaget; det indebærer en betydelig risiko for konkurrenceforvridning i forhold til 100 pct. private virksomheder.

Egenkapitalens tilhørsforhold er et væsentligt punkt. Når man ved, at en arbejdsplads koster mellem en halv og en hel million kroner i oprettelse, er det svært at forestille sig, at der kan oprettes ret mange virksomheder med fuld egenkapital. Det vil sige, at der bliver brug for tilført kapital, men jeg forstår det sådan, at den fremmede kapital ikke må have nogen indflydelse i en medarbejderejet virksomhed. Jeg tror ikke, at den slags penge hænger på træerne. Jeg tror, at vi generelt har brug for mere risikovillig kapital til svage nybegyndere, hvad enten det drejer sig om medarbejderejede virksomheder eller om private virksomheder, og hvis ikke lønmodtagerfondene bliver mere motiveret til at investere i nystartede virksomheder og i udvidelse af små virksomheder, kan der opstå et problem, som vi fra radikal side gerne vil være med til at tage fat på.

Der står videre i forslaget, at det er meningen, at virksomheden skal bære sig selv. Ja, det må være en selvfølge, men det medfører også, at indflydelse og risiko bør følges ad; man kan ikke bestemme uden at løbe en risiko. Trods nye tiders indtog i vor hverdag er der gamle læresætninger her, som ikke kan tilsidesættes. Jeg tror heller ikke, at den del af forslaget, der går ud på, at alle medarbejderne og medejerne til enhver tid kan trække deres inflationssikrede kapital ud af virksomhederne, vil være særlig tillokkende for eventuelle kapitalindskydere.

Man har i landbruget en hel del erfaring med fællesejede virksomheder gennem 100 år. Jeg vil foreslå, at SF kigger lidt på, hvordan andelsvirksomhederne er bygget op, og hvordan ansvarsfordelingen er.

Jeg tror, der i forbindelse med drøftelserne af ejerformen i landbruget vil komme et udredningsarbejde om indførelse af begrebet andelslandbrug som ejerform for dansk landbrug. Der er ingen, der endnu kan sige, hvordan den politiske holdning vil være til det, men der kan måske fremkomme noget materiale her, som det kan være nyttigt for os og hermed også for SF og forslagsstillerne at studere også i relation til fællesejede virksomheder inden for andre erhverv.

Vi går til udvalgsarbejdet med den samme respekt for dette forslag, som vi almindeligvis har for andre forslag, og vil være med til at diskutere det dér.

Emmert Andersen (CD):

CD skal meddele, at vi afviser forslaget. Jeg har egentlig ikke lyst til at sige så meget mere om det, fordi hele forslaget hviler på SF's ulyst til at lade en arbejdsgiver lede og fordele arbejdet i en virksomhed. Det går imod privatkapitalismen og lignende ting. Man fremsætter et forslag, hvorefter ejeren også er lønmodtager, og så skal man have nogle særrettigheder, nemlig have garanteret et statslån. Jeg kan ikke forstå hvorfor.

Hvis man vil starte en medejervirksomhed, kan man jo bare lave et aktieselskab, et anpartsselskab eller et andelselskab. Det står enhver frit for, så det kan man bare gøre, men at det skal være med statsgaranti, kan jeg ikke se. Jeg vil også gerne have nogle lån med statsgaranti, og det er der vist mange der gerne vil; hvorfor skal de så ikke have det? Hvorfor lige disse mennesker? Det kan jeg ikke forstå.

Jeg tror, det var ministeren, der sagde, at der jo ikke er noget synligt bevis for, at medejervirksomheder har det bedre end ganske almindelige virksomheder – tværtimod. Den seneste, vi har set, er vel Information, som lige har måttet fyre fem af sine medejere, og de er ved at blive smidt ud af Journalistforbundet, fordi deres vilkår er ringere, end Journalistforbundet mener de skal være.

I Sovjetunionen har man også medejervirksomheder, for dér er man jo medejere af det hele, og af dem, der er beskæftiget i landbruget derovre, er der uden for kollektiverne 3 pct., der er selvstændige. Disse 3 pct. producerer 35 pct. af alle landets landbrugsvarer. Jeg synes derfor ikke, der er noget bevis for, at kollektiver eller medejervirksomheder er noget særligt, så vi afviser blankt forslaget.

Pia Dahl (FP):

Jeg går ikke ud fra, at det kommer som en bombe for SF, at heller ikke Fremskridtspartiet kan tilslutte sig den socialisme i rendyrket forstand, som nærværende forslag er udtryk for.

Vi kan også kun tage klart afstand fra enhver tanke om at presse et såkaldt demokrati ned over hovedet på både medarbejdere og virk-

[Pia Dahl]

somheder. Hvis en virksomhed og dennes lønmodtagere finder det formålstjenstligt med en eller anden form for medarbejderdemokrati og/eller -eje, synes vi, det er sundt og godt, men med dette forslag om statssubsidiering vil man faktisk både blæse og have mel i bukserne, eller hvad det nu er det hedder, og det er nærmest til at få åndenød af.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Det kan man kalde en lettere omskrivning.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti må også afvise forslaget. Vi går ind for en spredning af ejendomsretten, ligesom vi mener, at medarbejdere skal have mulighed for at erhverve virksomheder og gå ind på lige vilkår, men det er jo ikke det, der er tale om her. Ifølge dette forslag skal man have fuld garanti som lønmodtager, næsten, samtidig med at man skal være ejer. Det synes jeg bliver noget værre roderi, og i praksis kan det ikke lade sig gøre.

Vi afviser forslaget.

Berlau (FK):

Fælles Kurs er positivt stemt over for det forslag, SF har fremsat her. Jeg må indrømme, at jeg forstår ikke rigtig argumenterne fra specielt Venstre, som siger noget i retning af, at man meget hellere skal lade det frie initiativ blomstre. Dette er vel også en del af et frit initiativ. Hvis mennesker mener, at de kan drive en virksomhed ved at slå sig sammen og drive den under nogle andre ledelsesformer end den traditionelle, er det vel også en del af det fri initiativ. Og fordi man i Danmark har drevet virksomheder under aktieselskabsformen eller en ejerform, som har været knyttet til den private ejendomsret, er det bestemt ikke i modstrid med det at have frihed, at andre mennesker ønsker at organisere deres virksomhed på en anden facon. Når man har flere aktionærer i en virksomhed, er det vel også en anden ledelsesform, end hvis én mand ejer den. Jeg kan næsten forestille mig, hvordan en liberal person for hundrede år siden har haft store bekymringer ved tanken om spredning af den private ejendomsret via muligheden for at sælge aktier.

Forslaget her ligger efter vores opfattelse bestemt inden for rammerne af det fornuftige, og vi tilsiger det en positiv behandling.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg skal takke for modtagelsen – både den positive og den noget mere negative – som forslaget har fået. Det er jo rigtigt, som det er blevet nævnt, at der delvis er tale om en genfremstilling, men det er jo partiernes legitime ret at genfremstille et forslag, og der har også tidligere i dag været eksempler på, at man kan få en debat om forslag, der har været fremsat før. Tit er det jo sådan, at nogle tanker skal have en vis tid til at blive modnet, og vi synes da ikke, der var nogen grund til, at andre partier i Folketinget ikke skulle have en chance for at tænke disse ting bedre igennem, end man gjorde sidste gang.

Baggrunden for forslaget er jo, at der eksisterer meget udbredte myter om medarbejderejede og -styrede virksomheder. Det er meget ofte sådan, at man i den almindelige debat kan høre, at medarbejderejede virksomheder er langt mere ineffektive, når det drejer sig om at tilpasse sig den økonomiske situation, og at de løber en meget stor risiko for at gå nedentom og hjem.

Nu er det så heldigt, at der her i efteråret er kommet en rapport fra en forskergruppe nedsat under Nordisk Ministerråd, som netop har beskæftiget sig med myterne omkring de medarbejderejede virksomheder. Man har undersøgt de medarbejderejede virksomheders situation i Norden og fundet frem til, at de, når man kigger på de reelle økonomiske forhold, klarer sig mindst lige så godt som gennemsnittet af virksomheder, der er privatejet, og som befinder sig i den tilsvarende branche. Det viser sig, at de medarbejderejede virksomheder har en mindst lige så stor effektivitet, når det drejer sig om tilpasning til efterspørgselsudviklingen. Det viser sig, at de medarbejderejede virksomheder har en meget høj konsolidering. Det viser sig, at de efter en svær periode i starten har et lige så godt kapitalgrundlag i øvrigt, at de har et investeringsniveau med hensyn til maskiner og inventar, som ligger mindst på gennemsnittet i branchen, at arbejdsproduktiviteten og kapitalproduktiviteten er væsentlig højere end i tilsvarende virksomheder, og at lønniveauet er højere. Og når man tager hensyn til det, ligger rentabiliteten på et middelniveau i forhold til de andre i branchen.

Det vil altså sige, at vi nu har en nordisk forskergruppes ord for, at myten om, at medarbejderejede virksomheder er ineffektive,

[Jørn Jespersen]

er forkert, så den kan man ikke bruge som argument.

Det er rigtigt, som nogle ordførere allerede har været inde på, at en meget væsentlig begrundelse for vores forslag er ønsket om at gennemføre noget, som kan føre til en øget demokratisering af arbejds- og produktionslivet her i landet, og det viser sig jo, at netop medarbejderejede virksomheder er en forudsætning for, at man i langt højere grad, end det er normalt, kan inddrage medarbejderne i selve styringen af virksomhederne. Den samme forskergruppe, som jeg før henviste til, har også vist, at en lang række medarbejdere er blevet inddraget, og at arbejdsglæden derfor stiger ganske betydeligt.

Jeg kunne godt få den mistanke en gang imellem, at netop dette forsøg med demokratisering er det, der skræmmer borgerlige ordførere. Man snakker fra borgerlig side meget om, at man skam også ønsker en spredning af ejendomsretten, at man ønsker, at der skal være mulighed for ditten og datten, men når vi så kommer med et forslag, der giver en reel mulighed for at komme i gang blot med nogle forsøg på at starte nogle medarbejderejede og -styrede virksomheder, viger man skrækslagen tilbage, for tænk nu, hvis erfaringerne fra de virksomheder kunne dementere de myter, som er grundlaget for, at de borgerlige partier kan opretholde deres ejendomsbegreber!

Med hensyn til beskæftigelsen mener jeg faktisk, at dette forslag også giver mulighed for en forbedring. Det har vist sig i Sverige, hvor man har flere medarbejderejede virksomheder, at ca. 60 pct. af disse er startet som en kriseovertagelse, hvor medarbejderne har haft en meget svær udgangsposition, men alligevel har magtet at overtage virksomheden og udvikle produktion og beskæftigelse.

Jeg vil godt spørge de ordførere, som siger, at der ikke er nogen beskæftigelse i dette forslag, om der mon ikke er en hel del af de virksomheder, der er blevet lukket bl.a. på grund af, at udenlandsk kapital har valgt at flytte produktionen hjem, der kunne have været reddet, hvis vi havde haft nogle bedre støttesystemer for en medarbejderovertagelse.

Endelig skal man heller ikke se bort fra, at netop den forøgede arbejdsproduktivitet, der ligger i medarbejderejede virksomheder, kunne tilføre dansk erhvervsliv en smule dynamik og kreativitet, noget, jeg har forstået at bl.a. indu-

striministeren efterlyser i dansk erhvervsliv. Hvorfor er man så bange for at tage de midler, som kan skabe lidt fornyelse og lidt dynamik, i anvendelse, når man samtidig må erkende, at dansk erhvervsliv er alt for langsomt til at satse på nye ting?

Igen må man konstatere, at vi i Danmark er håbløst bagud i forhold til mange andre lande, som vi plejer at sammenligne os med. I de fleste vesteuropæiske lande og sågar i USA har man støttesystemer i forbindelse med oprettelse af medarbejderejede virksomheder. I Spanien har det bl.a. ført til, at et arbejderkooperativ, der hedder Mondragon, på 20 år har opbygget en produktion, som med hensyn til teknologisk indhold ligger milevidt foran de fleste brancher i Spanien og foran tilsvarende brancher i udlandet. Man har opbygget en produktion, der beskæftiger 20.000 personer – mon ikke det er en beskæftigelsesvirkning trods alt? – og man har samtidig skabt en arbejdsplads med langt mere demokrati og med nogle helt andre arbejdsforhold, end det ellers er kendt i Spanien.

Er det så frygteligt for borgerlige partier at lade noget tilsvarende få en chance i Danmark?

Der er noget, der tyder på, at de borgerlige partier er stivnet i en gammeldags superliberalistisk holdning: man kender de ejerforhold, man har, og dem skal der ikke laves om på; så kan økonomien og beskæftigelsen ellers få lov til at gå sin almindelige tunge gang imens.

Industriministeren var inde på, at man ikke var imod engagement fra medarbejderne, men det skulle ske på et frivilligt og et privat grundlag. Jeg synes, det er lidt besynderligt at påstå, at vores forslag ikke skulle give medarbejderne mulighed for frivilligt at gå med ind i medarbejderejet, for der er jo ingen, der har tænkt sig at tvinge medarbejderne til at gå ind i en medarbejderovertagelse af deres virksomhed. Det, der er tale om, er, at man giver dem nogle muligheder, som ikke eksisterer i dag.

Jeg synes også, det er en smule forbløffende, at man kan vende sig imod en favorisering af medarbejderejede virksomheder, al den stund vores system på erhvervspolitikens område i dag i meget høj grad netop består af subsidier til det ene og det andet formål. Det er jo ikke en fremmed tanke for dansk erhvervspolitik at give subsidier til et formål, som man ønsker at fremme. Det kunne man også gøre her, hvis ellers viljen var til stede.

[Jørn Jespersen]

Industriministeren var også inde på virksomhedernes levedygtighed, og jeg har allerede været inde på den rapport, der foreligger herom. Der er intet, der tyder på, at medarbejderejede virksomheder ikke har en levedygtighed, der er på mindst samme niveau som privatejede virksomheder.

Hr. Svend Andersen var på Socialdemokratiets vegne meget positiv over for forslaget, og det er jeg glad for. Jeg kan bekræfte, at der er foretaget nogle ændringer, når det drejer sig om den kollektive ejendomsret, idet vi har præciseret forslaget på dette punkt. Der er nu tale om, at der skal være en altovervejende grad af kollektiv ejendomsret med henblik på at undgå, at medarbejdere kan dræne virksomheden for kapital i løbet af kort tid. Vi har på den anden side også syntes, det var vigtigt at lægge op til en vis grad af individuel ejendomsret, for at man skulle have en mulighed for via en fornuftig økonomisk udvikling på virksomheden at få et konstant økonomisk udbytte. Derfor er der nu lagt op til, at op til 20 pct. af virksomhedens overskud kan indsættes på individuelle ejerkonti og trækkes ud af virksomheden, når man forlader den.

Med hensyn til de nye medarbejdere må jeg sige, at der er ikke tale om, at de skal have nogen som helst særstatus, ud over at der er åbnet for en prøvetid på et halvt år. Vi mener, det er meget afgørende, hvis man virkelig skal satse på det demokratiske element i de medarbejderejede virksomheder, at man også giver lige muligheder.

Jeg vil godt sige til de ordførere, som bare har afvist forslaget med henvisning til ministerens bemærkninger, at jeg synes, det er lidt besynderligt, at borgerlige politikere ikke tør gå ind i en debat af denne karakter, men blot henfalder til vanetænkning på området.

Endelig vil jeg sige til hr. Larsen-Ledet, at jeg er glad for, at Det Radikale Venstre er positivt indstillet over for intentionerne i forslaget. Jeg er lidt usikker på, hvad der lå i det Radikale Venstres bemærkninger om konkurrenceforvridning, men vi er selvfølgelig villige til at diskutere eventuelle uheldige konsekvenser af forslaget med henblik på at kunne få et flertal for det.

Til sidst skal jeg takke Fælles Kurs for den positive indstilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om kommunal anvisningsret til lejligheder i privat udlejningsbyggeri.

Af Lissa Mathiasen (S) og Carsten Andersen (SF) m.fl.

(Fremsat 28/1 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Forslagsstillerne vil med dette forslag give kommunerne mulighed for at bestemme, at ejere af private udlejningsejendomme skal stille indtil hver fjerde ledige lejlighed til rådighed for kommunen til løsning af boligsociale problemer, herunder husning af flygtninge. Loven skal gælde for ejendomme med seks eller flere lejligheder.

Som det fremgår af bemærkningerne, udspringer lovforslaget primært af flygtningedebatten og det akutte behov, der er for at fremskaffe boliger til flygtninge.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der skal gøres en indsats for at skaffe boliger til flygtninge også i privat udlejningsbyggeri, men det er værd at bemærke, at ifølge Dansk Flygtningehjælps seneste opgørelse over boligplacering af flygtninge fra den 16. februar 1988 er andelen af boligplaceringer af flygtninge hos private stigende. Samtidig viser opgørelsen, at andelen af flygtninge i den almennyttige sektor har været faldende i den seneste halvårsperiode. 36 pct. af flygtningene er i det seneste års tid bosat i